

Socijalno osiguranje je stara tema, kao što je staro i čovečanstvo. Kolika je zrelo svest čoveka, današnjeg čoveka, na tom nivou zrelosti se nalazi i kvalitet socijalnog osiguranja. Ovo ne treba gledati, po ličnoj želji, tj. koliki mi je nivo socijalnog osiguranja potrebna, nego, treba gledati uopšteno, tačnije, kolika je najveća potreba za njim, a iz drugog aspekta kolika je najveća donatorska mogućnost, a da rezultati rada davaoca ne budu ugrožena, destimulisana. Najlepše bi bilo, kada bi se radilo, davalo, po sopstvenim mogućnostima, a dobijalo, zarađivalo, po potrebama. Pošto ova ideja, ni kao hrišćanska, a ni kao komunistička, nije se ostvarila, i dalje ostajemo pri težnji, ka jednom idealnom socijalnom (ne, socijalističkom) društvenom uređenju, gde, kao prvo, niko ne bi živeo ispod jednog normalnog nivoa, gde bi svako imao: hranu, odeću, obuću, smeštaj sa minimalnim komforom, odmor, mesto i način za provođenje odmora, zdravstvenu, invalidsku i dostojanstvenu starosnu zaštitu, a na kraju nikako ne treba zanemariti i pravnu, moralnu, jednom rečju, ljudsku pravdu.

Danas, pored jake šarolikosti, stepena socijalne zaštite u svetu, ni za jednu državu ne možemo da kažemo, da je postigao idealan, a ni optimalan nivo, ali pametnim stabilnim društvima, državama, uvek je to najveći cilj i hvale se sa svojim dostignućima.

ISTORIJA

Socijalno osiguranje, kao pojam, nije postajao, sve do buržoaske revolucije, ali, kao činjenica, tj. potreba za to, već je bila prisutna od početka «klasnog», plemenskog društva, gde je nastala prvobitna svojina na sredstvima rada, a u raspodeli, podela viška vrednosti, proizvoda.

Pomenuta sredstva su prisvajali jači pojedinci, a slabijima su, nešto udelili, po sopstvenom nahođenju, ili su ih pustili da skapavaju, pa čak su ih kao nepotrebne, slabe i ubijali.

U robovlasničkom društvu, robove su barem hranili, ali su ih i prodavali, a njihovi životi im ništa nisu značili. U srednjem veku kmetovi, su već imali više dostojanstva, prava na život, ali prave slobode i učešće u raspodeli dobara, nisu dobili.

U kapitalizmu radnici, klasa bez svojine sredstava rada, postali su «slobodni» i pravno i ekonomski, a tako, osim svoje radne snage nisu imali ništa, pa ko se razboleo, ili ostareo, ili zbog bankrota kapitaliste izgubio posao, a to nije bilo retko u toj bedi, to je značilo i kraj života. Nastali su radnički pokreti, sindikati, koja su se počeli da se bore za poboljšavanje socijalnog stanja radnika.

Danas radnici imaju na tržištu verifikovanu i valorizovanu zaradu, zdravstveno i penzijsko osiguranje, zaštitu za vreme nerada (ne svojom krivicom), a preko svojih sindikalnih organa učešće u upravljanju i raspodeli viška vrednosti, koje su stvorili sa sredstvima rada svojih poslodavaca.

Danas, gledano, sa zapada prema istoku u socijalnoj politici vidimo veliku šarolikost. Na zapadu je taj problem bolje rešen, a na istoku nalazimo još puno, na žalost i osnovnih nedostataka. Koreni toga su još u raspadu Rimskog Carstva, Raskolu Hrišćanstva, neravnomernom razvoju, filozofskih misli društava, demokratije. Tu zbog odbacivanja konzervativnog tradicionalizma, došlo je do bržeg razvoja i premene naučnih dostignuća u radu, došlo je do tržnog viška, čime se moglo, među ostalog pokrivati, manje-više i troškovi politike socijalnog osiguravanja. Tradicionalni, patrijarhalni istok i nerazvijeni jug, bez obzira na prirodne i ljudske resurse izgubio je korak napretka, i danas je u (neo)kolonijalnom odnosu, gledano prema razvijenom zapadu.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com